

Mirosław Pietrzak

Pruszcz Gdański, pow. Gdańsk

Informator Archeologiczny : badania 4, 105-106

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W 1956 r. w trakcie niwelacji terenu pod budowę, odkryto groby skrzynkowe, których zawartość zniszczono prawie w całości, tak, że jedynie kilka naczyń dostało się do Muzeum Okręgowego w Toruniu.

W czasie systematycznych badań odkryto 21 grobów wczesnolateńskich, wśród nich 14 jamowych, dwa symboliczne i resztę kloszowych. Groby zalegały płytko, od 20 do 40 cm pod darnią, z tego powodu klosze były zniszczone w partiach przydennych. Groby kloszowe znajdowały się w intensywnie ciemnych, owalnych jamach. We wszystkich badanych grobach tego typu, klosz stanowiło beczułkowate niewielkie, chropowate naczynie, koloru ceglatego, którego brzeg był modelowany palcami garncarza. Klosz spoczywał na większym fragmencie dużego, chropowatego garnka i przykrywał fragmenty porozbijanych naczyń — gładkich miseczek ornamentowanych, małych naczyń czernionych ze zgrubiałą krawędzią, dużych o powierzchni chropowatej garnków, drobne ilości przepalonych fragmentów kostnych oraz wyspane resztki stołu. Nierzadko pod dnem klosza, na wierzchu, znajdowano przedmioty metalowe, np. fragmenty brązowej szpili, noż żelazny, brązowe okucia, blaszki, fragment żelaznej fibuli i brązowe nity.

Groby jamowe występowały obok grobów kloszowych. W ciemnych, nieregularnego kształtu jamach, o wymiarach około 50×30 cm, głębokości od 30—70 cm, znajdowano fragmenty naczyń chropowatych, grubościennych, przepalone kości (w większych ilościach niż w grobach kloszowych), węgle drzewne i sporadycznie przedmioty metalowe, jak np. brązowe kółko, dwa kolczyki brązowe z niebieskimi (egipskimi) paciorkami.

Odkryty materiał zabytkowy tak w grobach kloszowych jak w jamach zamyka się w ramach chronologicznych okresu Hallstatt D i wczesnego okresu lateńskiego.

Badania na cmentarzysku wczesnolateńskim w Nowych Dobrach będą kontynuowane, gdyż odkrywano corocznie, przez przypadkowych odkrywców, groby, wskazują na znaczny obszar stanowiska, a tegoroczne badania powierzchniowe potwierdziły rozciąganie się cmentarzysk wzdłuż całego pasma wzniesienia.

PRUSZCZ GDAŃSKI,
pow. Gdańsk

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadził mgr Mirosław Pietrzak. Finansował WKZ w Gdańsku. Czwarty sezon badań. Cmentarzysko z okresu późnolateńskiego i wpływów rzymskich.

Przebadano obszar 2,75 ara odkrywając 41 obiektów. Wśród nich wyróżniono 1 grób szkieletowy z epoki neolitu kultury ceramiki sznu-

rowej, 1 grób jamowy nieznacznie uszkodzony z okresu późnolateńskiego oraz 33 groby szkieletowe z końca starszego i młodszego okresu wpływów rzymskich oraz 6 jam nieoznaczonej funkcji.

Grób neolityczny zawierał toporek kamienny, wiór krzemienisty, duży paciorek bursztynowy oraz 2 kawałki surowca krzemienistego. Kości szkieletu zachowały się w stanie kompletnego rozkładu.

Grób późnolateński zawierał fragmenty 2 zapinek żelaznych, noż żelazny sierpikowaty oraz brązową bransoletę zachowaną we fragmentach.

33 groby szkieletowe pochodzą w przeważającej większości z młodszego okresu wpływów rzymskich. Prawie wszystkie groby nosiły ślady rabunku. W nielicznych wypadkach stwierdzono ślady po kłodach drewnianych, które zostały zniszczone przez wtórne wkopy rabunkowe. W jednym z grobów (nr 379) stwierdzono pochówek kobiety wraz z noworodkiem. W skład inwentarza grobów szkieletowych wchodziło m.in.: kilkanaście zapinek brązowych i zapinka żelazna, igły brązowe, szpile haczykowate, sprzączki brązowe, przేశliki gliniane oraz kilka paciorków bursztynowych i kilkanaście paciorków szklanych.

Po raz pierwszy na cmentarzysku w Pruszczu Gdańskim odkryto monetę srebrną w postaci denara Trajana. Znajdowała się ona w grobie szkieletowym noszącym ślady rabunku.

Zaplanowano kontynuację badań na następny rok.

STROBIN, pow. Wieluń

Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu

Badania prowadził mgr Bogusław Abramek. Finansował WKZ w Łodzi. Drugi sezon badań. Osada z okresu późnolateńskiego i wczesnorzymskiego.

Badania prowadzono jednocześnie w dwu punktach osady, w bezpośrednim sąsiedztwie wykopu z 1969 r. oraz w miejscu, gdzie stosunkowo najlepiej widoczne są ślady przypuszczalnego wału. Wykop ten usytuowany był prostopadle do linii przebiegu wału i wynosił 17 m długości oraz 150 cm szerokości.

W obrębie wykopu I odkryto ślady dwóch chat prostokątnych z zachowanymi dobrze dołkami po słupach. Wymiary chat wynosiły $4 \times 2,80$ m i 4×3 m. W chacie większej, w narożniku NW, znajdowało się wyłożone gliną palenisko. Grubość warstwy kulturowej w obrębie chat wynosiła 60—70 cm. Inwentarz zabytkowy stanowiła głównie ceramika oraz kości zwierzęce. Ponadto znaleziono 1 przేశlik, igłę i fragmenty nieokreślonych przedmiotów metalowych. Często także znajdowano pojedyncze bryły żużlu.

W dalszym ciągu przeważa ilościowo ceramika grubościenna i chropowata, więcej jednak, w porównaniu do ubiegłego roku, znajduje się u-